

Pro lepší Operu!

Až donedávna byla Opera některými uživateli považována za poněkud méněcennou. Na rozdíl od Firefoxu pro ni totiž neexistovala bezdná zásobárna různých rozšíření, splňujících možná i nemožná přání.

Text: Jiří Macich ml., jirka.macich@macich.net

Widgets pro Operu: Krůček kupředu

Opera 9 bývá právem označována za přelomovou verzi tohoto alternativního internetového prohlížeče. Obliba Opery sice začala růst již u verze 8.5 (Opera poprvé zdarma), ale teprve verze 9 nabídla opravdu zajímavé novinky. Vývojáři se zde opravdu činili, a tak například vedle přímé podpory výměnné sítě BitTorrent, uživatelsky přívětivého blokování obsahu, vestavěného prohlížeče zdrojového kódu a dalších větších či menších inovací přidali i podporu tzv. widgets.

Jak se zdá, právě to může být pro další osud Opery hodně klíčový prvek. V tomto článku se dozvíte, co se pod pojmem widgets vlastně skrývá a jaké možnosti widgets uživatelům přinášejí.

Seznamte se: Widgets

Někteří uživatelé Opery a příznivci zatím výrazně úspěšnějšího Firefoxu mezi sebou vedou v internetových diskuzích otevřenou slovní válku. Opera zatím (z hlediska dostupných funkcí) Firefox jasně válcuje, a soudě podle rozdílné koncepce obou prohlížečů tomu tak bude i nadále. Z tábora stoupenců Firefoxu však dlouhou dobu zazníval jiný silný argument: Firefox je díky podpoře rozšíření (anglicky extensions) možné doplnit o téměř libovolnou funkci. To je fakt, o kterém jste se mohli na stránkách Chipu nejednou přesvědčit. Jak se však zdá, o tento argument nyní

zastánci Firefoxu přišli. Nová Opera 9 se totiž nechala „inspirovat“ a nabídla podporu tzv. widgets. I když technologicky jsou widgets založeny na jiném základu než extensions pro Firefox, zjednodušeně lze říci, že především z hlediska principu se od sebe tyto dvě formy rozšíření příliš neliší.

Nepraktické pomůcky

Widgets, jimž se v české jazykové mutaci Opery říká „pomůcky“, jsou doplňky, které umožňují do Opery přidávat (vedle řady užitečných funkcí) i různé drobnosti pro volný čas nebo pro pobavení. Z hlediska bezpečnosti jsou na tom widgets stejně jako webové stránky zobrazené v Opeře – tedy velmi dobře. Jde totiž o jakési interaktivní webové stránky, které mohou existovat i mimo okno prohlížeče. Tyto pomůcky vytváří (vedle vývojářů Opery) i někteří uživatelé tohoto prohlížeče, včetně českých. Spousta widgets je k dispozici na speciální webové stránce <http://widgets.opera.com>. Neexistuje jich zatím tolik jako rozšíření pro Firefox, to je ale pochopitelné. Jde především o stále ještě „mladou“ záležitost, navíc Opera nabízí již v základní instalaci velké množství funkcí, a tak nemusíte kvůli „každé drobnosti“ instalovat další a další pomůcky. Přesto už existuje několik set widgets. Jen jejich lokalizace do češtiny bohužel zatím vázne, takže se budete muset spokojit převážně s angličtinou.

Zatím spíše hračka... (ale pěkná)

Po pečlivém prozkoumání nabídky widgets si myslím, že jde zatím spíše o „hračku“. Zatímco ve Firefoxu jsou rozšíření pro náročné uživatele prakticky nutností, widgets v Opeře představují buď drobné doplňky, nebo propracovanější „hračky“. Jak jsem se již zmiňoval, je to dáno jednak velkou nabídkou funkcí v Opeře, jednak technickými omezeními.

Můj názor potvrzuje i pohled na zatím nejoblíbenější widgets (podle mého názoru

spíše gadgets, což je slangové označení pro technologické „hračky“ – český překlad „pomůcky“ proto není úplně nešťastnější).

Co se stahuje?

Vůbec nejstahovanějším widgetem je SimAquarium (5040). Jde o virtuální akvárium, o které se uživatel může starat a které si může budovat. Může si pořizovat nové rybičky, vybírat dekoraci, připravit pěkné osvětlení a podobně. Možná si vzpomenete na hit zejména devadesátých let minulého století jménem tamagoči – princip je podobný.

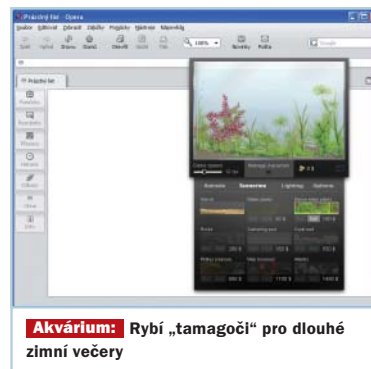
Další populární „pomůckou“ je Circular Tetris (4196) – chytlavé a poměrně originální přepracování nestárnoucího tetrisu. Autor přidal „třetí rozměr“, navíc se hraje na kruhovém půdorysu s oblymi kostičkami. Abych však widgets nekřivdil, najdou se mezi nimi i praktické kousky...

Zpravodajství na dosah ruky

Mezi českými výtvoři nalezneme dvě zajímavé pomůcky, díky kterým můžete být neustále „v obraze“. První se jmenuje News from Czech republic (4445) a název přesně vystihuje i její funkci. Nabízí totiž zpravodajství, a to hned z několika českých internetových deníků (iHned, Moje noviny, Lidovky, Neviditelný pes...). Pokud by vám ve výčtu dostupných internetových novin chyběl zpravodajský portál iDnes, sáhněte po stejnojmenném „widgetu“ (5044), který funguje na obdobném principu, ale nabízí pochopitelně jen zprávy portálu iDnes. Podobně můžete odebírat aktuality i z řady jiných →

KDE STAHOVAT A JAK INSTALOVAT?

Všechny widgets uvedené v tomto článku (a pochopitelně i mnoho dalších) lze najít na webu <http://widgets.opera.com>. Pokud si tedy chcete vybraný widget nainstalovat, přejděte na stránku <http://widgets.opera.com/widget/XXXX>, kde XXXX je číslo, které najdete v závorce za jménem widgetu (například: <http://widgets.opera.com/widget/4609>). Instalaci pak spustíte jedním kliknutím na zobrazené stránce...

→ serverů, včetně BetaNews (4609) nebo německého Chipu (3663). Instalovat a používat widgets pro více webzinů je však dost nepohodlné, takže v případě zájmu o sledování více zdrojů bude lepší zapomenout na „pomůcky“ a sáhnout po RSS čtečce integrované v Opeře.

Drobnosti pro každý den

Mezi základní sortiment „pomůcek“ patří různé hodiny a kalendáře. Hodin ve formě widgets je pro Operu k dispozici několik desítek, a to jak analogových (5013, 5022), tak digitálních (4254). Najdou se zde i „perly“ určené obdivovatelům známých postavček (např. Garfield – 4691) nebo sportovním fandům (fotbal – 4183). Jestliže potřebujete znát přesný čas v různých částech světa, bude se vám hodit widget World Clock (4985). Jednoduše si z nabídky vyberete požadovaný stát (případně region či město) a ihned se zobrazí aktuální čas v dané oblasti. Tento widget pochopitelně bere v úvahu i letní a zimní čas.

Hodiny jsou však opravdu spíše jen doplňkem, mnohem praktičtější může být kalendář. K absolutní špičce patří gCalendar (4208), založený na poměrně mladé, ale už dosti oblíbené službě Google Calendar. Tento widget může zároveň sloužit i jako diář s poznámkami, nutné je však také přiznat, že jeho zprovoznění nepatří k nejsnazším. Samozřejmě můžete sáhnout po jiném kalendáři (nabízí se třeba Calendar – 4016), přesto vám doporučujeme vyzkoušet prvně jmenovaný – gCalendar patří mezi skutečnou špičku.

Hledáte-li nějaký jednoduchý doplněk pro Operu, který vás v zadaný čas upozorní na konkrétní událost, určitě vyzkoušejte Viking Reminder (4232). Ve zvolenou dobu se na obrazovce objeví postavička s libovolným textem, v případě potřeby ještě dojde k přehrávání vybraného zvuku.

Sdílení odkazů

V Chipu 10/06 jsme psali o novém fenoménu (na českém internetu), kterým je sdílení odkazů. I v této oblasti pochopitelně existuje poměrně velké množství widgets. Například pomocí mini.del.icio.us (4544) si

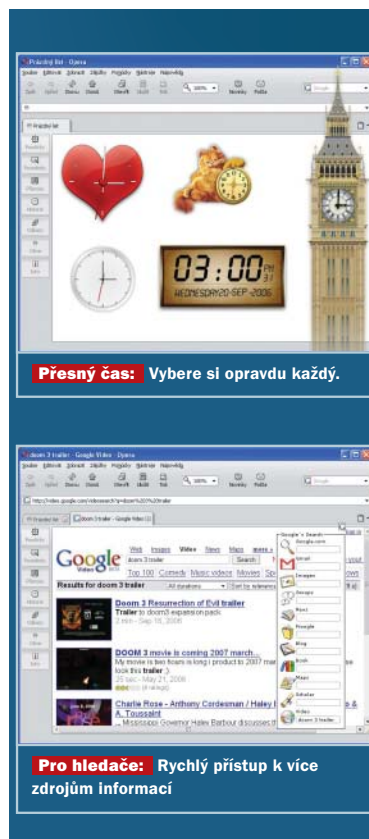
můžete prohlížet své záložky, ale i záložky kteréhokoliv uživatele služby del.icio.us.

Pro lepší život s Googlem

Google zatím uživatele Opery nebere příliš na vědomí. Některé jeho služby dokonce v Opeře ještě nedávno nepracovaly správně. Díky widgets se však ke slovu dostali nadšenci, kteří za Google částečně zachraňují situaci.

Například oficiální Google Toolbar zatím pro Operu neexistuje, a tak je alternativou neoficiální widget GoogleToolBar (4282). Nejde sice o žádný zázrak, ale vedle implementovaného vyhledávacího políčka nabízí i snadný přístup k většině služeb internetového gigantu („přes jedno kliknutí“).

Za zmínku stojí také miniGoogle (4633): kliknutím na plovoucí ikonu otevřete okno, prostřednictvím kterého můžete vyhledávat

TECHNICKÝ ZÁKLAD

Widgets jsou ve skutečnosti interaktivní webové stránky. K jejich tvorbě se vedle běžného HTML nebo XHTML využívá především JavaScript doplněný o CSS, tedy stejné technologie jako pro moderní weby. Navíc je tu ještě jednoduchý konfigurační soubor napsaný v XML. Opera pak widgets zpracovává jako kteroukoliv jinou webovou stránku. Widgets tedy na rozdíl od extensions pro Firefox v žádném případě neumožňují zasáhnout do programu samotného.

obrázky nebo videa, prohledávat blogy u služby Blogger, hledat na mapě nebo své e-mailu na Gmailu...

Mezi zajímavé typy patří pomůcka multiSearch (3725), která dokáže zprostředkovat hledání pomocí několika vyhledávačů současně. Jako bonus dokáže i prohledávat sortiment internetového obchodu Amazon nebo ověřovat údaje v otevřené encyklopedii Wikipedia. Webmastery a zájemce o SEO zřejmě potěší widget, který jednoduše zjišťuje aktuální Google Page Rank vybraného webu a který se jmenuje prostě Google Page Rank (4994).

Jak je vidět, fanoušci a uživatelé Googlu se při tvorbě widgets opravdu živí. Přitom je nutné si uvědomit, že Opera 9 spatřila světlo světa teprve před několika týdny...

Dobré, ale...

Určitě bychom nechtěli, abyste na základě předchozích odstavců získali dojem, že widgets nejsou k ničemu. Naopak, Opera 9 nabídla díky implementaci této funkce žádané zpestření – lze jen ocenit, když si technicky zdatnější uživatelé mohou přidat funkci, která jim v jejich oblíbeném prohlížeči chybí. To je fakt prověřený celou řadou populárních programů od Firefoxy a jeho extensions po WinAMP s jeho plug-iny. Technický základ widgets je však přece jen značně omezující, což jim ve spojení s širokou nabídkou funkcí již v „základní verzi“ nedává moc nadějí do budoucna.

Opeře tak alespoň budí přičteno k dobru, že nepotřebuje spoustu doplňků, aby se s ní dalo pohodlně pracovat... ■ ■ ■